

ЗАВДАННЯ НА КВІТЕНЬ З ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ І КУРСУ ФАКУЛЬТЕТУ МУЗИЧНОЇ РЕЖИСУРИ

Дисципліна «Історія світової музики»

Розділ «Історія західноєвропейської музики: Західноєвропейська музична культура XVIII – першої половини XIX століть (II семестр).

Напрямок підготовки: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 026 «Театральне мистецтво»

Спеціалізація: «Музична режисура»

Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

викладач кандидат мистецтвознавства, проф. Сакало О. В.

ОПРАЦЮВАТИ МАТЕРІАЛ ЗА ТЕМОЮ, ВІДПОВІСТИ НА ПИТАННЯ. НА ОСНОВІ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СКЛАСТИ КОНСПЕКТ ЗА КОЖНИМ ПІДРОЗДІЛОМ.

**ТЕМА. РОМАНТИЗМ У МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ –
СЕРЕДИНИ XIX СТОЛІТТЯ.**

Романтизм як духовний рух XIX століття: чинники виникнення. Місце музичного мистецтва у системі філософсько-естетичних поглядів. Характер і напрямки перетворення жанрової системи академічної практики. Поняття програмності у естетиці романтизму.

**1. ПІСНЯ – ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ЖАНР ХУДОЖНЬОЇ СИСТЕМИ
МУЗИЧНОГО РОМАНТИЗМУ.**

Пісня у творчості Ф. Шуберта. Перетворення пісні на жанр академічної музичної традиції. Пісенний цикл – реалізація ідеї створення великомасштабної музичної форми.

Пісня у спадщині Р. Шумана. Вокальний цикл у творчості німецького майстра у аспекті творчого переосмислення шубертівських впливів. Особливості музичної драматургії.

2. РОМАНТИЧНА ІНСТРУМЕНТАЛЬНА МІНІАТЮРА

Фортепіано – інструмент-фаворит композиторської та виконавської практики раннього романтизму. Фортепіанна мініатюра: динаміка розвитку від самостійної малої форми до циклу мініатюр. Особливості бачення жанру Ф.Шубертом, Ф. Мендельсоном, Ф. Шопеном, Р. Шуманом. Цикл фортепіанних мініатюр як великомасштабна форма романтичного мистецтва.

ПИТАННЯ

1. У чому полягає принципова відмінність романтичної програмності: навести приклади романтичної програмності у симфонічній та камерній музиці.
2. Охарактеризувати драматургічні ряди вокально-інструментального циклу Ф. Шуберта «Чарівна мірошничка».
3. Шляхом аналітичних висновків довести єдність музично-драматургічних засад циклів Ф. Шуберта «Чарівна мірошничка» та «Зимовий шлях».
4. Визначити подібності та розбіжності драматургії вокальних циклів Ф. Шуберта та циклу Р. Шумана «Любов поета».
5. Які типові прийоми романтичної художньої системи використані у циклі Р. Шумана «Любов поета».
6. Виявити особливості музичної драматургії циклу Р. Шумана «Любов і життя жінки», пояснити їх змістовне навантаження.
7. Визначити жанрові відкриття Ф. Шуберта у галузі фортепіанної мініатюри. Охарактеризувати змістовне навантаження інноваційних жанрів з позиції естетики романтизму.
8. Чому вважається, що цикл «Карнавал» є варіаціями?
9. Якими засобами Ф. Шопен перетворює на цикл 24 прелюдії.

ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Конен В. История зарубежной музыки. Вып. 3. Германия, Австрия, Италия, Франция, Польша с 1789 года до середины XIX века : учебник для консерваторий / В. Конен. – 3-е, доп. изд. – М. : Музыка, 1972. – 527 с.
2. Музыка Австрии и Германии XIX века. Кн. 1 : учеб. пособие / Моск. гос. консерватория им. П. И. Чайковского, Каф. ист. зарубежной музыки ; под общ. ред. Т. Э. Цытович. — М. : Музыка, 1975. — 512 с. — (История зарубежной музыки).
https://ale07.ru/music/notes/song/muzlit/muzyka_ag.htm
3. Музыка Австрии и Германии XIX века. Кн. 2 : учеб. пособие / Моск. гос. консерватория им. П. И. Чайковского, Каф. ист. зарубежной музыки ; под ред. Т. Цытович. — М. : Музыка, 1990. — 527 с. — (История зарубежной музыки).
https://ale07.ru/music/notes/song/muzlit/muzyka_ag.htm
4. Зенкин К. В. Фортепианная миниатюра и пути музыкального романтизма. - М.,1997. – 509 с. <https://search.rsl.ru/ru/record/01000597704>

ДОПОМІЖНА

1. Бэлза И. Шопен. – М. : «Наука»,1968. – 379с.
2. Васина-Гроссман В. А. Романтическая песня XIX века / В. Васина-Гроссман. — М. : Музыка, 1966. — 407 с.
3. Вульфius П. Франц Шуберт : оч. жизни и творчества / П. Вульфius. — М. : Музыка, 1983. — 448 с. — (Классики мировой музыкальной культуры).
4. Григорьев В. Ю. Музыкальный романтизм: сущность стиля и проблемы интерпретации / В. Ю. Григорьев // Проблемы романтизма в исполнительском искусстве. — М., 1994. — С. 3–26. — (Научные труды / Моск. гос. консерватория им. П. И. Чайковского ; сб. 6).
5. Дмитриев А. С. Теория западноевропейского романтизма//Литературные манифесты западноевропейских романтиков//. /Собрание текстов, вступ. статья, общ.ред. А. С. Дмитриева. – Изд-во Моск. Ун-та,1980. – с. 638
6. Житомирский Д. В. Шуман и Шопен./В кн. Житомирский Д. «Избранные статьи». – М. : Сов. Композитор, 1981. - с. 119 – 154.
7. Житомирский Д. М. Роберт Шуман : очерк жизни и творчества / Д. Житомирский. — М. : Музыка, 1964. — 880 с. — (Классики мировой музыкальной культуры).
8. Мазель Л. Исследования о Шопене. – М.: Сов. комп., 1971. – 248 с.
9. Михайлов А. Эстетические идеи немецкого романтизма / А. Михайлов. // Эстетика немецких романтиков. – М.: Искусство, 1986. – С. 7-43.

10. Музыкальная эстетика Германии XIX века. В 2 т. Т. 1. / под ред. Ал. В. Михайлова и В. П. Шестакова. — М. : Музыка, 1981. — 415 с. — (Памятники музыкально-эстетической мысли).
11. Попова Н. Фортепианные сонаты Р. Шумана. — М.: Музгиз, 1959. — 70 с.
12. Хохловкина А. Берлиоз. — М., 1960.

Завдання для конспектування.

У зошит для конспектування наукових першоджерел додати опрацьовані розділи, присвячені фортепіанним мініатюрам Ф. Мендельсона, Р. Шумана та Ф. Шопена з монографії К. В. Зенкіна «Фортепианная миниатюра и пути музыкального романтизма» (список літератури <https://search.rsl.ru/ru/record/01000597704>).